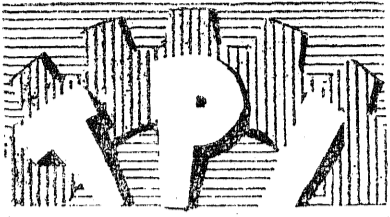

TERVITUS MEIE NAISPERELE!

KOIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!

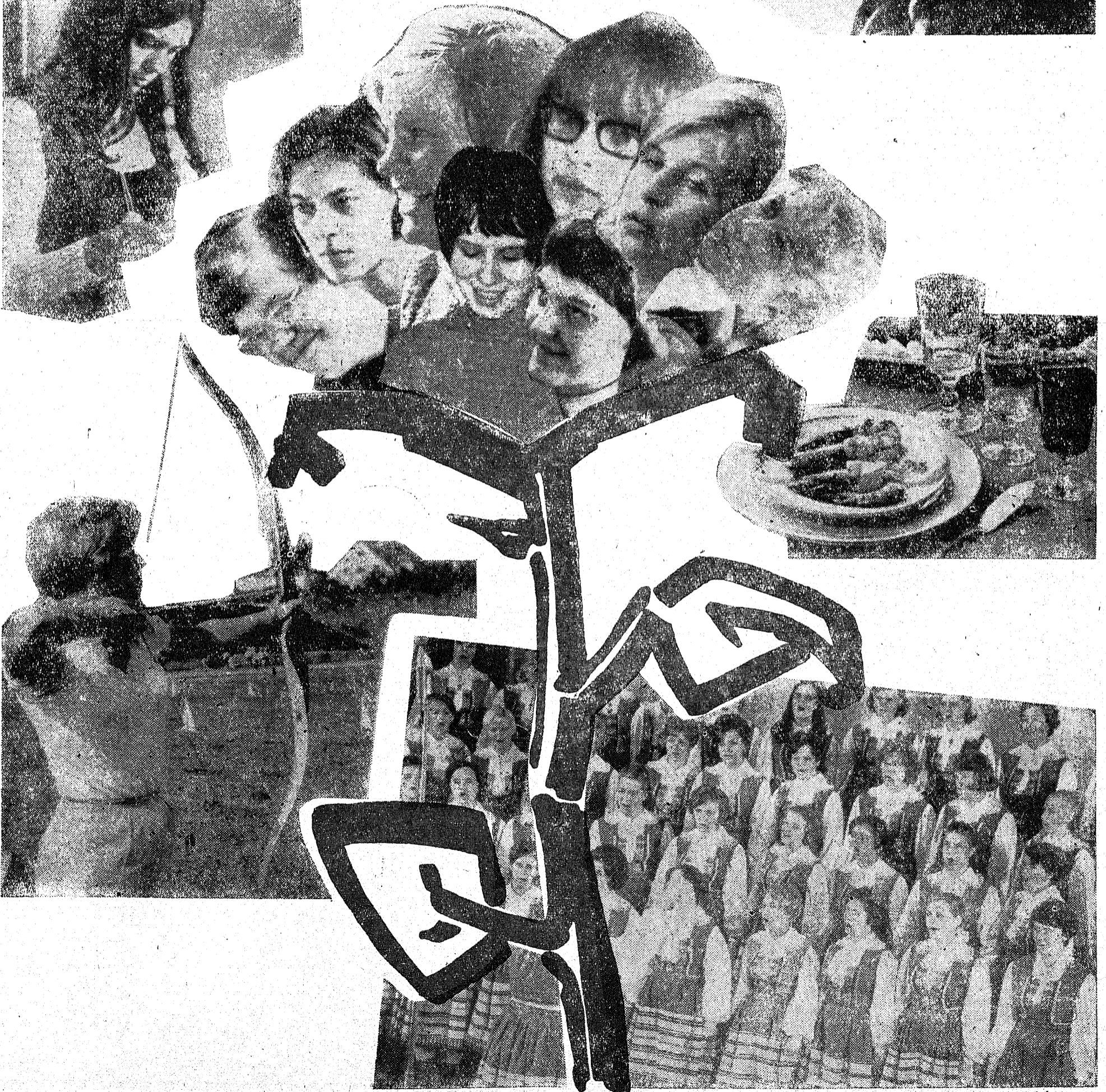
TALLINNA

POLÜTEHNIK

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI,
ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

7 (581)
XXI aastakäik

Reedel, 6. märtsil 1970

Et Anu jätkaks samas vaimus

NaiSTEPÄeva eel ajasid rühmakaaslased juttu Lenini nim. stipendiumi saaja majandusteaduskonna üliõpilase Anu Naruskiga.

Rühmakaaslased ütlesid, et temast on natuke raske juttu teha, sest kõik tema suuremad teod on juba üldiselt tuntud. Jääb ainult lisada, et Anu jätkaks samas vaimus. Matriklisse pole Anul ikka veel ühtegi «nelia» eksinud, ÜTÜ linna ja ühiskondlikus tegevuses võib teda tihti näha. Seepärast võiks teha ühe väikese inte vjuu:

«Kuidas on olla intervjueritava osas?»

«Raske. Sa pead püüdma, et Sinust ilma asjata liiga head muljet ei jääks. Mul oli alles paar päeva tagasi vestlus ajalehe reporteriga, kes juurdzjamise lõpus küsis, et kui ma oleksin paratamatuse ees ja teatud ajaks peaksin valima perekonna ja töö vahel, kumma ma valiks n. Vastus n siis, et loomulikult perekonna, kui see on vajalik. Ja kuuls. n siis,

et ma ei olegi veel päris lootusetu.»

«Millest Sa antud juhul tahaksid rääkida, et mitte lootusetut muljet jätta?»

«Võiksin rääkida näiteks sellest, et ma armastan hirmsasti igasuguseid loomi ja kunagi tahtsin tiigrite ta'sutajaks hakata, nii et «tu m» matemaatika polegi ainuke, mis mind meelitanud on. Nali naljaks, aga kui nüüd t's stest asjadest rääkida, sii on rumal, et üliõpilaste hulga on häbiks näidata t's sist tehtud tööd, selle üle lihtsalt naerdakse. Ometi peaks olukordi olema vastupidine, sest ilma suure iseseisva tööta ei suuda keegi meist täita oma ülesandeid elus.»

«Kas Sa ise pead ennast selliseks, kes sellest asjast õigesti aru saab?»

«Ei tea. Ma püüan olla igal pool, tegelda paljude asjadega, vahel ka tühistega, seepärast põhjalikkusest ja sügavusest põhitõds jääb palju puudu. Kuid sellest arusaamisest ei ole rohkem kasu kui mitte arusaamisest, nagu probleemide puhul, kui ei püüa midagi ära teha. Muidugi päris sõnadata ka läbi ei saa, kuigi sõnu osatakse rohkem ütelda kui kuulata.»

Tegelikult kaldusin nüüd kõrvale, sest pidi tulema lühike ja lõbus looke naisüliõpilasest naiSTEPÄeva puhul ja Lenini nimelise stipendiumi saajast V. I. Lenini 100. sünniaastapäeva puhul.

«Täna».

Ikka ja alati kõige, kõige esimene

Möödunud «sessi» eksamitulemuste põhjal on Ene Veel meie rühma parim tudeng. Juba teist semestrit järjest õpib ta ainult «viitele». Tema täita on ka rühmavanema kohustused.

Juba esimesel kursusel märkasime, et Ene püüab alati kõikide õppeainete sügavustesse tungida. Esimesel semestril ei õnnestunud tal see nii nagu oleks tahtnud. Kuid tänu suurele püüdlikkusele ja töötaht-

le suutis ta saavutada väga häid tulemusi. Suurt huvi teadumiste vastu tõendab ka see, et tema referatiivne töö paistis silma suure põhjalikkuse poolest.

Enel on ka mitmeid hobby'sid. Kõige suuremaks nendest on margikogumine. Pidas ka lugu sportimisest ja võttis osa TPI sulgpallisektsiooni tegevusest. Esimese kursuse kevadel ei pidanud Ene ka paljaks ehitusmalevasse minna.

Eriist tähelepanu väärib muidugi ka t'siasia, et seoses perekonnaseisu muutmisega (jälle rühmas esimene!) pole Enel õppeedukus mitte langenud, vaid hoopis tõusnud. Kuigi pisi-tütar nõuab nüüd põhilise osa Ene tähelepanust ja ajast, ei taha ta rühmakaaslastest maha jääda.

Soovime Sulle selleks jõudu ja jaksu!

KP-61 rühmakaaslased

Oleks selliseid vaid rohkem

Nähtavasti päris ta huvi masinaehituse vastu oma isalt, kes juba pikemat aega töötab Tallinna Masinatehases osakonnajuhatajana. Küllap oli vaja omajagu julgustki, et astuda õppima teaduskonda ja erialale, kus naisperet leidub üsna vähe. Juba instituuti astumisel pandi tähele elavat ja algatusvõimelist tütarlast, kes teadis, mille poole püüab ja kes andis eksempeid täiseaduga. Nüüd on Tatjana Kruglova juba 4 aastat rühmavanem, dekaani hinnangu

järgi üks paremaid teaduskonnas. Ka edu eksamitel on muutunud traditsiooniks, ehkki on läbi tehtud juba seitse sessiooni, jagu saadud hulgast raskest distsipliinidest ja inseneridiplom pole enam kaugel. Teaduskonna komsomolibüroo sekretäri asetäitjana õppetöö alal korraldab ta stipendiumiavalduste läbivaatamist teaduskonnabüroos ja võtab osa stipendiumi määramise komisjoni tööst dekanadis, aitab tugendada õppedistsipliini ja lahendab muid õppetöoga seotud küsimusi. NLKP liikmena täidab ta kohusetruult talle usaldatud ülesandeid. Kõige jätkub tal energiat, huvi ja head tuju, üllataval kombel ka aega.

Ühiskondlike koormuste ja-gunemine meie instituudis (ja mujalgi) sarnaneb staatikaga määramatu süsteemiga: mida kindlam on tugi, seda suurem koormus talle langeb. Oleks selliseid tugesid vaid rohkem!

L. ÜKSTI, MM-87 rühmajuhendaja

Oi, isa, mul tuli nüü-sugune naiSTEPÄeva kingitus suhu, et kui ma seda ei saa Sulle kohe kõrva sisse öelda, siis tuleb ta väjja ja ema saab teada.

Mina aga võtan julgelt sula ja panen kõik kingitused meie instituudi naistele paberile, sest kui need read teieni jõuavad, on nad juba üle antud.

Aga alustame kaugemalt. Naised on suur jõud... Naised on hea jõud... Vahel on naised halb jõud ka. Täna kindlasti mitte!

Naised on meie instituudis suur juhtiv jõud. 19 dekaani ja prodekaani hulgas on tervelt üks naine — Maimu Saarepera. 43 kateedrijuhataja hulgas on tervelt ühtegi naist, rektorist ja prorektorist rääkimata.

Teadust juhivad naised: aspirantuuri juhatab Milvi Nõmmiksaar, ÜTÜ tööd Milvi Loitve jne. jne.

Piduliku ütlemise asemel

Ametiühingut juhib peale 6-aastast vaheaega naissoo esindaja. Naiskooi juhatab naine — maestro Alma Tamm.

Jaa! Mehed. Kas võttis südame alt «imelikuks», kui te armee aastapäeva hommikul peahoone vestibüüli sisenedes satustite maheda naistelaulu voo-gudesse? Küllap turgatas mõnelgi mehel, kes üllatunult uktsel seisis ja pea paljastas, peas arglik mõte — «No naiSTEPÄeval peame meeles.» Ei suutnud aga kindlasti midagi mõelda need tuku-tudengid, kes müts peas lauljatest mööda tormasid, nagu ajaks neid juba uus eksamissessioon taga.

No nii... Aga mida me siis ikkagi teile kingime?

Et aegsasti viia teid peotujju, anname kingid üle juba neljapäeval, 5. märtsil.

Kolmandas ühiselamus avatakse naiste juuksur. Naised,

meie elu õied, muutuge veelgi kaunimaks! Kui te osutate uue «klubi» innukateks külastajateks, rakendatakse teie teenistusse suur hulk meistreid.

Peahoone sööklaas toimus kell 15 kulinaaria-olase näitus-müügi avamine. Oppige-vaadake, et teaksite, mida mehit nõuda.

Samal ajal võisite aulgas jälgida moedemonstratsiooni, millel näidati uusi moode ja soenguid. Alustame tagasihoidlikult. Mõne aasta pärast aga, kui korteriprobleem instituudis on lahendatud, siis korraldame juba lastenäituse, milleks eel-tööde tegemisel ootame teie aktiivset kaasalöömist — meie õrnem sugul!

Nii et lilled, lilled, säravad silmad. Rõõmsat tuju ja leplikku meelt teile, naised!

Ametiühingu meespool

Teate, et...

Tallinna Polütehnilise Instituudi 9336 üliõpilasest on 3636 naised.

Päevase osakonna teaduskonnade üliõpilaste nimekirjas on naised 1662 ehk 40,2 protsenti, õhtuses teaduskonnas 891 ehk 42,7 protsenti ja kaugõppe teaduskonnas 873 ehk 33 protsenti.

Naisüliõpilased on ülekaalus majandusteaduskonnas — neid õpib seal 639 253 meesüliõpilase vastu. Järgneb keemiateaduskond, kus vastavad arvud on 405 ja 174.

Lilled, usu, pole selleks, et nad ainult lõhnaksid.

Naine on helisev kannel, aga vähe on neid, kes teda hästi helistavad.

EMA

Su juurde, ema, tulen jälle mõttes, sa andesta, et arva seda teen. Päev lihtsalt kulub aja kiirest tõttes, mu jalus toimab alatine tee.

Mil viimati ma käisingi su haual? Siis õite aeg... nüüd sügiskullas laas.

Su pilti vaatan seinal üle laua — head silmad nagu noomiksid mind taas.

Su pilk mu hingestügasusse lõikab, kuid suudakski veel vabandada end...

Kuid usu, memm, mu juures olid kõikjal, mind saatis varjuna su vaimulend.

Sa elad minu töös ja minu päevas, ses toas su silmad alati mind näevad.

Ma vaatasin su näkku otse nagu eile — nii selgelt meenub selles iga joon. Suu kitsas. Hallid silmad. Laotund neile on mingi merevärvi pehme toon.

Laup kõrge. Paled lohku vajund vähe.

Ja langeb sile juus sul üle pea. Su juures midagi mu meelest eal ei lähe, kõik oli seal nii lähedane hea.

Sa olid lõbus. Tihti üleemeelik, ei tundnudki kui õul elu rasket kätt.

Päev pilvedesse tihti läks me majas, sa olid tuul, kes lalali need ajas.

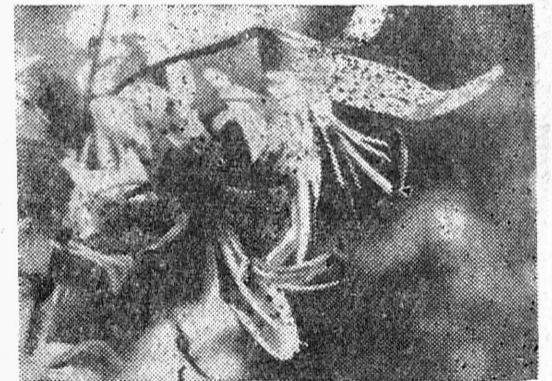
Veidike enese soojust salaja panin su põue —

pea jahtub ju lõkkeleek... Kuhu sa lähed mu sõber?

Taha tumeda metsani... Mine, kui pead, siis mine!

Enese silmade helgi valguseks andsin ma kaasa

et näeksid sa endas teed...

Meis algamise lõpp ja lõpu algus, meis ilu inetus ja inetuse ilu, meis päeva pimedus ja ööde valgus, meis jää on soe ja tuli meis on vilu. Meis igipüüv paigalt ära nihkub, mis liikuma peab — paigal püüv kangelt. Kuid nuttes me ei naera vaikselt pihku, kui nutame — aus pisar põsel langeb.

Kallis sõber!
Kas tead, milline on lumi enne päikeseloojangut? Just enne seda, kui hõõgupunase ketta viimane veerand ring lumise kuuse otsast aeglaselt allapoole hakkab vajuma. Tuhanded värvid! Kuni laendiku servani kust algab mets. On lumi kord piitlikult purpurne, siis violetne, roheline ja sinkjas. Tundub peaaegu võimatuna kõiki neid eritavaid värve loetleda.

Ma tean, miks lumekristallid niimoodi helgivad. Võin anda isegi mõne usitava füüsikalise põhjenduse või valemi. Kuid ei. Praegu ei ole vaja mindeid seaduspärasusi, mindeid seletusi. Nad tunduvad liiga tühistena tumma majesteetlikkuse sees. Viskasin peast välja kõik rangelt loogilised põhjendused ja abstraktsed valemid, laotan nad laiali heikivale lumepõhale ja tunnen, et olen täiesti vaba — vaba tsivilisatsiooni ükskõik millise tagantsundimisest.

Milline imeline vaikus ja rahu! Isegi tuult ei ole. Tuult, mis puistaks maha härmatise ja rikuks looduse imeõrna filigraani. Praegu kuusib ta häbelikult madalate pajuude vahel, sapuab mõnd mustakobaralist leppapõõsast ja taltub sellega. Kui hea, et ta tabas ära mõne püha-likkuse ja jättis katki oma igapäevase rutaka lõõtsumise.

Õhkõrna härmatisekoega on osav meister — loodus üle tikkinud pisemagi oksarao ja mõõdunduvis takjanupu. Kased on kui nõtkepihalsed pruutneitsid sädelevvalgete looridega. Langetatud püi seisavad nad omaette häbelikult naeratades ja imellevad vargsi oma fantastiliselt ilusat piduriüüd.

Nagu ei olekski asjalikku ja mürisevat kahekümnendat sajandit, mis muidu lausa igale poole on tunginud ja meid paljustki looduselähedasest ilma jätnud. Hea, et ta oma tõttamisega seäa vaikset jõekäärü pole üles leidnud.

Linn on kusagil kaugel. Seal süüdatakse esimesi tulesid. Ja tulede valguses askeldavad sipelgatena tuhanded inimesed. Kui ääretult tühisena paistab nende mistahes tegevus kivimüüride rõhuva melinurga vahel. Inimesed on kinni oma pisitoimingutega, kindlasti üpris tähtsusetutega, sest laupäeva pärastilõunal vaevalt keegi midagi asjalikku suudab teha.

Ja nad ei teagi, millist ürgset ilu võib siin metsade keskel segamatult nautida.

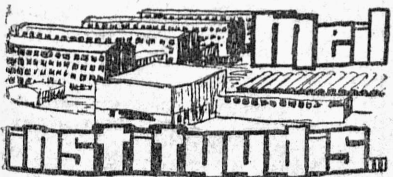
Mul on kahju sinust, sõbrake, kes sa ka sel laupäeval lihtsalt inimlikust mugavusest ei võta ette suusasõitu kuhugi kaugele.

TIHT KALLASTE

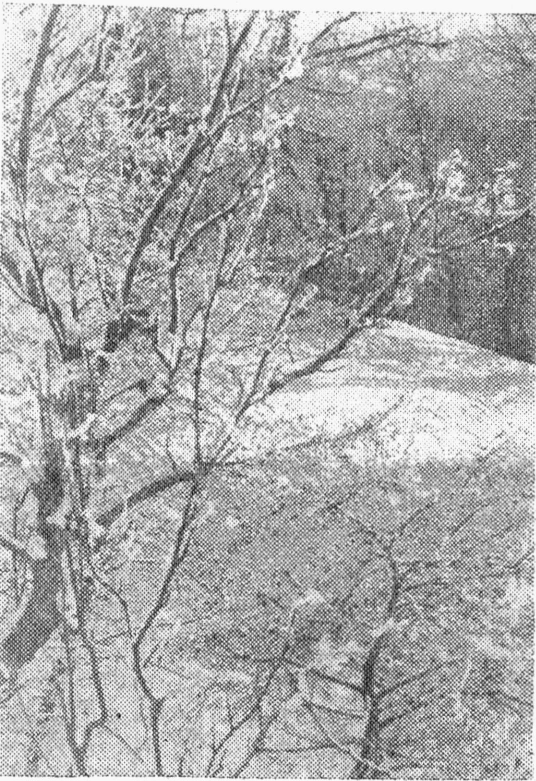
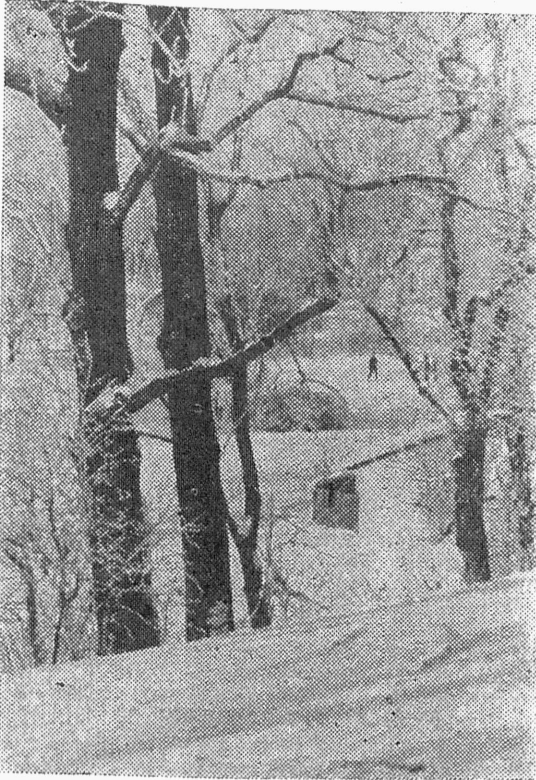
matsioon osakonna komplekteerimisest ja tööst.

Arutati õppejõudude kvalifikatsiooni tõstmist kursustel viibimise ja stažeerimise teel.

Märgiti, et mitte kõik kateedrid ei suhtu täie arusaamisega kvalifikatsiooni tõstmise küsimusse. Viimane on aga määravaks õppejõudude ümbervõtmise küsimuse arutamisel.

TPI REKTORAADI NÕUPELISEL 3. MÄRTSIL kuulati ära ettevalmistusosakonna juhataja sm. A. Lõhmuse infor-

toimus 26. ja 27. veebruaril 1970. a. Laevastiku Ohvitseride Majas. Ettekandega esines ELKNÜ Keskkomitee esimene sekretär A. Purga, Tallinna üliõpilaskonna nimel võttis sõna ELKNÜ TPI Komitee I sekretär K. Kasikov ja Eesti Üliõpilaste Ehitusmehed probleemide valgustas TRÜ üliõpilane D. Visnapuu. Kongress võttis vastu resolutsiooni, kus üliõpilaselu on käsitletud järgnevalt:

- I Kõrgema õppeasutuse komsomolikomitee peab:**
- 1) kasvatama ideeliselt veendunud, marksistlik-leninliku maailmavaataga spetsialiste,
  - 2) võitlema üliõpilaste kõrge õppeedukuse ja distsipliini eest,
  - 3) tõstes iga üliõpilase isiklikku vastutust suhtumises õppetöösse, kujundama üliõpilaskonnas vajalikku avalikku arvamust,
  - 4) senisest rohkem abistama Üliõpilaste Teaduslikku Ühingut, jälgides pidevalt üliõpilaste teaduslike tööde rahvamajandusliku ja ühiskondliku aktiivsust,
  - 5) propageerima üliõpilaste osavõttu üliõpilaste konstrueerimisbüroo ja õppeprotsessi teadusliku organiseerimise laboratooriumi tööst,
  - 6) tugevdama koostööd ühiskonnateaduste kateedritega,
  - 7) jätkama ühiskonnateaduste õppimise ja õpetamise analüüsi koos konkreetsete soovitus- te väljatöötamisega.

- 8) kaasa aitama UTÜ ühiskonnateaduste ringide tugevdamisele,
  - 9) organiseerima ühiskonnateaduste alaseid konverentse, viktoriine ja võistlusi,
  - 10) suurendama üliõpilaste vastutust ühiskonnateaduste omandamisel,
  - 11) tähelepanelikult hindama mitmesuguste üliõpilasürituste ideelist suunitlust ning võitlema ideelageduse ja labasuse vastu,
  - 12) looma ühiskondlik-poliitilise tegevuse paremal organiseerimisel kindla süsteemi.
  - 13) viima töö omavalitsuse edasiarendamisel komsomoligruppidesse,
  - 14) suurendada üliõpilaste osatähtsust võitluses alaealiste kuritegevusega ja
  - 15) täiustama üliõpilaste vaba aja veetmise vorme ja tihendama kõrgemate õppeasutuste vahelisi sidemeid.
- II ELKNÜ Keskkomitee ning linna- ja rajoonikomiteedel tuleb parandada kõrgemate koolide komsomoliorganisatsioonide juhtimist, osutades neile rohkem praktilist abi, hoida pideva tähelepanu all komsomolikaadri ja -aktiivi valiku ja paigutuse küsimused, luua aktiivi õpetamiseks kindel süsteem.**
- III Kongress peab vajalikuks jätkata üliõpilaste probleemide arutamist vabariiklikel praktilis-teoreetilistel üliõpilaskonverentsidel.**

ELKNÜ TPI KOMITEE

DISKUSSIOONI KORRAS?

Mõningad kroonilisele virisemisele kalduvad seltsimehed levitavad siiaamaani karistamatult kuulujutte, nagu oleksid meie meessoost tudengid käitumiskultuuri alal puha võhikud, ja et neil eriti just sellest rüütellikusest palju puudu on.

Suureks kurvasuseks peab tunnistama, et ka mõningad daamid sellise tendentsliku informatsiooni ohvriks on langenud ja niisuguse eksliku seisukoha ilma mingi kriitikata omaks on võtnud. Ning väheselst, nad püüavad oma naeruväärseid teooriaid isegi põhjendada.

Näiteks niisuguse väitega, et vaadake, need meessoost tudengid ei saa isegi sellega hakkama, et nad tervitades oma mütsi peast võtaksid, nõ mida on siis siin veel üldse rääkida teritamiskultuurist või muust rüütellikusest, see kõrk on mees- tudengite hulgas alla igasugust arvestust.

No teate! Igale mõtlevale inimesele meie ajal on jub- ammu selge, et niisugused väljendused võivad esineda ainult selle tõttu, et selliste, harva küll, aga kahjuks siiski veel esinevate seltsimeeste silmaring on lausa äärmuseni piiratud ja nende mõtlemisviis lõplikult tardunud ning üldi me tafüüsiline. Niipea kui me läheme mees- tudengite rüütellikuse probleemi teaduslikult, see tähendab, ajalooliselt uurima, ei jää nendest hädateooriatest mitte silpigi jälge. Võtame siis kätte ja vaatame ajalooliselt, kust see mütsikergitamise komme üldse oma alguse on saanud.

Kui kaunil keskajal kaks vaprat rüütlit tee peal kokku said, siis läks daamide au nimel nende vahel kohe surmapõlgav võitlus lahti. Sellel võitlusel oli tavaliselt kaks võimalikku lahendust. Kas löödi üks mees kohe maha või siis ei löödud teda kohe maha. Kui ta löödi kohe maha, siis oli asi talle selge. Kui teda ei löödud kohe maha, siis sai ta varsti selgeks, et võhm läheb väl a ja et oleks juba paras aeg alistuda. Et teisele rüütlile oma allaandmiskavatsusest märku anda, võttis ta ki vri peast. Sellega tunnistas ta ennast võidetuks ja tema vastane laskis tal rahus minna ning jättis rüütlikult tema paljastatud pea kaela otsa edasi. Vahel harva esines ka kolmas variant, nimelt see, et mehed vehkisid vapralt kuni õhtuni välja, aga kumbki ei saanud teisest jagu. Et ilm vahepeal pimedaks ja kõht tühjaks läks, siis saadi lõpuks aru, et peaks õige veidi vahet pidama. Aga enne tuli muidugi aumeeste kombel omavahel kokku leppida, kus ja kunas võitlust edasi pidada. Soovi läbirääkimiste pidamiseks väljendati sellega, et tõsteti kiivri nõokate üles. Kui vastaspool samaga vastas, siis

sõideti teineteise juurde ja vesteldi viisakalt juttu. Aga et kumbki ei saaks äkki salakavalalt relva haarata ja teist meest katki teha, siis selleks hoiti vastastikku kogu jutuaajamise vältel kõvasti teineteise paremast käest kinni.

Nüüd on siis meile selge, kust on pärit need rüütlikud mütsitõstmise ja käesurumise kombid. Peame meeles, et rüütlik mütsitõstmise tähendas allaandmist ning käest kinni võtmine oli ettevaatusabinõu reeturliku relvakasutamise vastu.

Nii. Ja koos sellega on kokku varisenud ka kogu see eelpoolnimetatud väärtusooria.

Meie eesmärgiks on ju praegu, et iga üliõpilane oleks kaljukindel, sihikindel ja surmkindel võitleja.

Kuidas saame me siis seda heaks kiita, kui iga mees- tudeng oma tulevast põlsvaenlast — õrnema soo esindajat — nähes juba kaugel oma kapituleerumist tunnistab. Just vastupidi, võitluses naistega peab mees- tudeng vastu pidama viimse võimaluseni. Ning seda me ka näeme. Eriti veel tõuseb mees- tudengi võitlusvaim naissoost õppejõudu kohates. Ta nagu omandab trotsliku ilme ja tõmbub üleni pingule ja mõõdub daamist energilisel sammul, pilk kindlalt kaugusse suunatud.

Ei. Siin ei ole meil mees- tudengi rüütlikkusele küll midagi ette heita.

Mis puutub aga naisõppejõududest enestesse, siis siin pole asi sugugi kiita. Naised on meil mees- tudengite võrdõiguslikud. Järelikult peab ka rüütlikkuses võrdus valitsema. Aga rüütlik komme nõuab ju, et paljastatud peaga inimesel tuleb lasta rahus minna. Aga kas naisõppejõud näitavad rüütlikkust üles, no näiteks kas- või eksamiruumis. Kuhu mees- tudeng paljastatud peaga sisse tuleb? Ah? No näete, aga teiselt rüütlikkusest nõudma on nad kanned küll.

Ka rüütlikku käesurumise kommet teatakse tänapäeva autorite andmeil meie tudengite hulgas esinevat. See tuleb põhiliselt sellest, et mees- tudengid, eriti need nooremad, omavahel jõukatsumisi harrastavad. Seda esineb kas siis daamide pärast või siis pärast pudeleid. Mees- tudengite suhetes naistudengitega tavaliselt materiaalselt kaju omavaid relvi ei kasutata. Seetõttu esineb ka vastavat käest kinni võtmist harvemini. Mees- tudeng kasutab teatavasti naistudengiga võideldes enamasti ikka oma pead. Seepärast peaks iga rüütlike kommetega kursis olev naistudeng mees- tudengiga vesteldes igaks juhaks selle mees- tudengi peast kinni võtma. Selle asemel aga käituvad naistudengid lausa vapustavalt ebarüütlikult. Ning se-

da eriti mees- tudengiga armastuse teemadel juttu ajades. Nad vahivad siis ahastava näoga ringi ja hoiavad kahe käega hoopis oma peast kinni. Kui nendele märkus teha, et vaadake, pole ikka sugugi viisakas ega ammugi mitte rüütlik käitumine vaenlase ees oma relvaga viibutada, siis püüavad mõned arukamad daamid ennast välja keerutada sellise jutuga, et jaa, nemad võiksid ju küll rüütlikult hoopis mees- tudengi pead õrnalt kätel hoida, aga vaat see tühjast kohast kinnihaaramine on üks tehniliselt väga keerukas probleem. No on alles tühi- hine väide! Nad jätavad ju täiesti märkamata selle tuntud asjaolu, et just nimelt selleks otstarbeks ongi iga mees- tudengi pea külge ette nähtud spetsiaalsed sangad, ehk kõrvad. Neid loomulikult tulebki kasutada.

Seega saame selgeks, et iga rüütlik naistudeng peab kõigepealt mees- tudengil kõrvu pihku haarama ja alles siis ütleva, mis tal öelda on. Ka naissoost õppejõud ei tohiks seda mitte ära unustada. Sellega on ju kindlustatud, et see, mis ühest kõrvast sisse läheb, mees- tudengil teisest enam välja ei pääse. Ja üldse arneks kogu kõrgem haridus niisuguse rüütlikkuse abil vägevasti edasi.

On imne, et poleks sugugi rüütlik kogu selle lo- juures rääkimata jätta ka mõningatest, kahjuks siiski veel esinevatest väärtustest. Asi on selles, et üksikud väga vafeldavad andmed viitavad nagu niisugustele üliharvadele juhtumitele, kus keegi meessoost tudeng olevat nagu daami ees mütsi kergitanud. Sellise ebarüütlikkuse, peale selle meheliiku arguse ja ennekõike oma väimse tühjuse, avalikku demonstreerimist peame muidugi kõige rangemalt hukka mõistma. Kui vastavaid asjaolusid lähemalt uurida, siis selgub enamasti, et niisugused erijuhtumid daamide juuresolekul saavad põhiliselt juhtuda ainult sellepärast, et mõningad ebateadlikud ja vastutustundetud daamid sellist toimingut, väga meeldivaks loevad. No mis siis ikka. Daamidele anname me muidugi rüütlikult andeks. Eks neil ole ju ikka kombeks aeg-ajalt kaas- tundlikult mõne tühja peaga meesterahva otsa komistada. Aga need sedasorti mehikesed võtame me küll õige karmilt liistu peale. Ja siis ei saa enam ka kõige paadunud virisejad väita, et meie tudengid kõik nagu üks mees raudsed rüütlid pole.

Selle õilsa eesmärgi nimel, kallid orduvennad, mütsid silmini ja müdnal edasi, kuldse keskaja poole!

R. URITAM
aspirant

Täna tähistab oma seitsmekümne viiendat sünnipäeva elektrimasinate kateedri vanemlaborant Boris Kraeman.

TPI elektrimasinate laboratooriumis on Boris Kraeman töötanud juba üle veerandsaja aasta ja raske oleks leida niisugust TPI-s õppinud elektrinseneri, kes ei oleks tema «käte all» olnud — üliõpilaspõlves laboratoorsete tööde läbiviimisel, inseneridiplomiga taskus — kvalifikatsiooni täiendamise või teaduslikku uurimistööd täitmas.

Tänase juubilari huvialad on teda noorem eas lasknud tegelda raadiotehnikaga Riigi Ringhäälingus, veelgi varem laevade elektriseadmete ja muuga. Ka käesoleval ajal on täismehel ikka jõudva kolleegi huvialade ring väga laialdane, nagu näiteks eritüübiliste elektromagnetiliste pumpade uurimine, mikromasinade katsetamine, magnetiseeritud vee kasutamine tehnika ja bioloogia valdkonnas, a'andus, foto, raadioasjandus jne.

Alati on Boris Kraeman oma rikkalikke praktilisi kogemusi rakendanud täie energiaga nii ametalases kui ka ühiskondlikus tegevuses.

Elektrikute perelt juubilarile palju tervist ja head indu edaspidiseks!

Mõni sõna TTO laboratooriumist

Viimase viie aasta jooksul ei ole vist kasutusel olnud teist lühendit, mis oma populaarsuselt võrduks TTO-ga. Kes rakendab selle põhimõtteid tootmises, kes isiklikus elus, kes leiab sellest inspiratsiooni väitekirja kirjutamiseks ja kindlasti kõik näevad ammendamatu võimalusi oma teravmeeluse demonstreerimiseks teemal «TTO variatsioonidega».

Et iseloomustada töö organiseerimise parandamises peituvaid reserve, on küllalt mõeldavat ühte arvu — 120%. Just niipalju moodustavad NSV Liidu tööstuses vahetuste-sisesed ajakaod tööpäeva kestusest. Lõviosa nendest langeb töö halvasti organiseerimise arvele. Kui meie suudaksime likvideerida nendest kas või poole, e oleks enam alust rääkida tööjõu defitsiidist. Kuid teistes, rahvamaandusharudes (ehitus, transport, põllumajandus) on need kaod veelgi suuremad.

TPI töö ja juhtimise teadusliku organiseerimise laboratooriumi ülesandeks ongi lahendada mõningaid küsimusi, mis on seotud põhitöökohade teenindamise ja administratiivaparadi töö ratsionaliseerimisega vabariigi toiduainete- ja metallitööstuse ettevõtetes. Just abitöölise, inseneride ja teenistujate töösfääris peituvad käesoleval ajal kõige suuremad töövõiljakuse tõstmise reservid.

Näiteks, kui võtta aluseks kogutoodangu ja tööstuses töötavate inseneride arvu suhe, on meie inseneri töö efektiivsus 3,6 korda madalam kui USA-s.

TTO laboratooriumi ülesannete lahendamise konkreetseteks teedeks on remondi- ja transportitöölise töö organiseerimise ja dokumentaalse informatsiooni voogude uurimine nende täiustamise eesmärgil. Uurimused näitavad, et seni ei ole ratsionaalselt korraldatud valmistoodangu laialivedu liha- ja konservikombinaatides, sisetransport takistab paljudes ettevõtetes põhiprotsessi normaalselt tööd, nii tööpäeva kui ka transportivahendeid kasutatakse puudulikult. Seadmete ebakorrapärane remont põhjustab seisakuid ja ebarütmilist tööd.

Ettevõttes ringlevates informatsioonivoogudes esineb palju liigseid andmeid, paralleelsi, samal ajal jääb sageli puudu vajalikke andmetest.

Kuigi nimetatud uurimistööde lõpetamiseni jääb veel peaaegu aasta, on laboratooriumi töötajad suutnud peale põhjaliku analüütilise materjali ette valmistada ka mõndagi uut uurimistöö metoodika alal. Nii näiteks hakati informatsiooni-voogude uurimiseks kasutama perfokaarte. Metoodika uudis äratas huvi ja peagi antakse see välja Vabariikliku Teaduslik-Tehnilise Informatsiooni Instituudi poolt. Uurimise vastu tunneb huvi ka NSV Liidu Teaduste Akadeemia Riigi ja Õiguste Instituut, kus on asutud uurima mitmesuguse dokumentatsiooni efektiivsust alates kõige kõrgemast tasemest.

Tahaksin loota, et TTO laboratooriumi uurimustest võtaks veelgi rohkem osa töökaid ja asjast huvitatud üliõpilasi.

J. FOMINOH
TTO laboratooriumi juhataja

AJAKIRJANDUSE MUÜGIKLAUD

Kui te olete liikunud Mustamäel pikki I korruse vahekäiku peahoone vestibüülilist mehaanikokorpuse poole või vastassuunas, siis olete ka märganud, et II ja III korpuse vahele on tekkinud aialehtede ja ajakirjade müügilaud.

Müük algab selle nädala lõpul. Kasutage teenuseid!

Meie parematest nais-sportlastest

Terje Tomson on TPI keemiateaduskonna diplomand. Kursuskaaslasted tunnevad teda kui aktiivset ja kohusetundlikku inimest. Juba instituuti astumisest peale on Terje osa võtnud TPI korvpallinaiskonna võistlustest ja praegu on ta selle naiskonna kapten. Oma kaptenikohustusi täidab ta hästi, olles igati treeneri esimeseks abiliseks. Aktiivse ja kohusetundliku üliõpilasega on Terje valitud TPI korvpallisektsiooni presiidiumi.

Lemmikspordiala korvpalli kõrvalt on ta veel leidnud aega tegelda ka kohtunikuna kergejõustikuvõistlustel. kus talle on omistatud vabariiklik kategooria.

Ka erialaga ei ole tal karta jännijäämist — kokakunsti tunneb ta läbi ja läbi. Seda võivad kinnitada selle ala õpetajad ja ka need, kellele on võimalus olnud Klooga spordilaagris süüa Terje valmistatud roogasid.

Paneb mõtlema, et kuidas üks inimene siis jõuab igale poole.

Arvame, et kõik jõuaksid palju rohkem kasulikkude korda saata, kui nad oskaksid oma aega õigesti planeerida ja kui üks asi ette võtta, siis juba teiselt ja täie tahtejõuga nagu seda teeb Terje Tomson.

Tore on tööd teha üliõpilasega, kes peale oma õiguste teab ka oma kohustusi. Üheks selliseks on sportvõimlejate koondnaiskonna liige Ira Kapitonoova (TI-47).

Treeningutel on ta alati hea-tujuline ja teotahteline. Ira iseloomustamiseks võib öelda, et ta on habras, kuid visa. Peab ju omama palju visadust, et veel tudengipõlves sportlikele tagajärgi parandada. Ira tuleb aga selle ülesandega pingelise õppetöö kõrval hästi toime.

Eelmisel aastal täitis ta edukalt II spordijärgu nõude ning saavutas Eesti NSV kõrgemate koolide meistrivõistlustel II koha. Käesoleval aastal võistleb ta aga juba I spordijärgus. Seda polegi nii vähe, kui arvestada sportvõimlemise üha suurenevaid nõudeid.

Kogu oma toreda olemisega on sellest tütarlapsest saanud meie kollektiivi pesamuna.

Õnnitleme teda rahvusvahelise naistepäeva puhul ning soovime talle edaspidiseks head edu õpiguteks ja üha tõusvaid tagajärgi spordis!

S. BAZANOVA

ESINEB „KULJUS“

Sellel aastal alustab TPI rahvatantsuansambel «Kuljus» 21. aastat oma tegevuses. Selle sündmusega seoses toimub pühapäeval, 15. märtsil kell 19 TPI aulais kontsert. Vaatamist ja kuulamist peaks jätkuma kõigile.

Võib-olla tasuks paari sõnaga rääkida, mida olen kuulnud. Tavaliselt olen kuulnud üliõpilasi ütlevat: «Ah, mis see rahvatants kah on!» Kuid kes kas või kordki on näinud suuri esinemisi väljakutel — eriti aga üliõpilaspäevadel — on oma arvamus ühest äärmusest jõudnud teise äärmusesse. Minu arvates on see täiesti seaduspärane. Ja kui palju siis laual antud kontsert halvem on? Arvan, et mitte sugugi.

Siinkohal võiks lisada ühe huvitava seiga. Meie üliõpilased olid praktikal ühes vennasvabariigis ja läksid ühe «Kuljuse» liikme eestvedamisel sealse ansambli kontserdile. Esimest korda elus — tulemuseks oli see, et neid hakkasid sellised üritused huvitama. Vaja on astuda ainult esimese samm.

Sellel kontserdil loovad kaasa meie kaasüliõpilased erinevatest teaduskondadest, erinevatest rihtmest. Tants on liitnud nad üheks tugevaks pereks. Selle tugeva ühenduse ja töö tulemusena on lavaküpseks saanud uued tantsud, samuti ka need, mis on olnud kunagi vanema põlvkonna repertuaaris.

Ärge arvake, et on lihtne tantsu õppida. Vastupidi, see nõuab üpris suurt tahtepinget ja higitavimist. Seda rohkem peaks tantsijate töö pälvima oma kaaslaste tähelepanu. Me ju käime proovidel 3 korda nädalas 2-3 tundi. See on suur ajakulu, nagu mõned on öelnud.

Loodame, et suurt huvi tunnevad kontserdi vastu majandusteaduskonna üliõpilased. Tantsis praegu teie kaaslasi meil ja pealegi olid teie teaduskonna üliõpilased need, kes panid aluse «Kuljusele» 1949. aasta sügiskuudel. Teisest küljest aga võivad ühed olla keemikud ja ehitajad võrdselt. Nende üliõpilasi on olnud ja on ka praegu suhteliselt rohkem kui teisi.

Meie tegevuse parimateks hindajateks olete teie — kaasüliõpilased. Teie hinnang tiivustab meid veelgi. Seepärast loodame teilt aktiivset osavõttu. Pealegi pole ülearuune heita pilk eesti rahva kultuuripärandile.

Pole mõtet siin palju kudrutada. Tudengid on arusaaja ja aktiivne rahvas. Eks näidake siis, kuidas teil aktiivsus välja näeb. Vähemalt kontserdi külastamisel!

Leidkem see vaba pühapäeva õhtu ja te ei pea mitte kahetsema, et tegite valiku meie kasuks.

Kohtumiseni!

Teie kaaslasted.

TPI radiostudio saatekava

10. märtsil kell 20, kordussaade 23.:

- Millest räägivad ühiselamute nõukogud ja komandandid,
- Soomemaa kõrgemast koolist,
- Muusikat.

12. märtsil kell 20, kordussaad 23.:

- Intervjuu kehalise kasvatuse kateedri juhataja Jaroslav Dudkiniga,
- TPI na'skoor räägib minevikust, olevikust ja tänapäevast,
- Laulab Lili Ivanova.

MARS ON SIISKI SUUREM

Ameerika Ühendriikide teadlased ütlevad, et nende tehtud viimaste mõtmete kohaselt on Mars suurem kui siiani arvati. Varem kinnitati, et selle planeedi läbimõõt on 6759 kilomeetrit. Ameeriklased väidavad, et Marsi kohta on õigeks mõõtarvuks 6840 kilomeetrit.

SAABUB KUTSEID

Kutseid osavõtuks meie maa teiste kõrgemate õppeasutuste teaduslik-teenilistest konverentsidest saabub meie õppeasutusele kaugemalt ja lähemalt. Märtsis palutakse tallinn-lasi-üliõpilasi tutvustada oma paremaid töid Jelgavas, aprillis Odessas ja Sverdlovskis.

NÄDALA EKRAAN

Eeloleval nädalal tulevad Tallinna ekraanidele järgmised filmid:

«Kolmekesi» ***

Gorki nim. studio. Samanimelise M. Gorki teose ekransseering

«Postkontori ülem» *
 ÜAV — armastustragöödia
 «Mõistatus Mercedes» **
 DEFA — saladuslik tapmine, varem sooritatud röövmene
 Nagu juba eelmises «TP» numbris on mainitud tähendavad tärnid filmi kvaliteedi hinnangut allakirjutanu poolt viietärnilises süsteemis.

I. ZUKOVETS,
Kinoklubi juhataja liige

Vast. toimetaja V. KALPUS

Organ парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института газеты «Таллинский политэкс-ник».

Hind 2 kop.
 Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk tn. 40/42.

Tellimise nr. 975

MB-02716

11. märtsil kell 17 — TPI õppejõudude-teenistujate esivõistlused.

Distants:
 naised — 3 km,
 mehed — 5 km.

13. märtsil kell 13.30 — mehaan kateaduskonna suusapäev.
 13. märtsil kell 17 — TPI meistrivõistlused suusatamises.

Distants:
 naised — 5 km,
 mehed — 10 km.

14. märtsil kell 14 — TPI meistrivõistlused teatesuusatamises

naised — 3×3 km,
 mehed — 4×5 km.

TPI SPORDIKLUBI

ATHEOS

Reedel, 13. märtsil kell 19.30 PIKO-s
 EBAUSKUDE ÖHTU
 Mis on saatus?
 Horoskoop
 Viktoriin

Tantsuks «REKAKORD»
 Kutsetud filosoofia kateedri.
 (AIII-206)

TÄNUVAVALDUS

Palju, palju tänu TPI kinofotokabineti töötajale Ilmar Saksale kaasabi eest õppefilmil «London» demonstreerimise ettevalmistamisel.

Rühm keelte kateedri inglise keele õppejõude